മരുഭൂമിയിൽ പൂക്കൾ വിരിയുമ്പോൾ

നനഞ്ഞു കുതിർന്ന് കടയിലേക്ക് ഓടി വരുന്ന എന്നെ കണ്ടപ്പോഴേ ഗോപാൽ എന്റെ പതിവ് ഇഞ്ചി ചായ അടിക്കാൻ തുടങ്ങി. കാലം എത്രയൊക്കെ മാറിയാലും മാറ്റം ഇല്ലാത്ത ചിലതില്ലേ; ഗോപാലിന്റെ കടയിലെ ഇഞ്ചി ചായയും റാഫി ദായുടെ പാട്ടും എത്രയോ കാലമായി മാറ്റം ഇല്ലാതെ തുടരുന്നു. എന്നൊക്കെ മുത്താത്തിക്കു വന്നിട്ടുണ്ടോ അന്നൊക്കെ ഗോപാലും റാഫി ദായും ചേർന്ന് വയറും മനസ്സും നിറച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇസയുടെ കൂടെ എത്ര തവണ ഇവിടെ വന്നു എന്നതിന് കയ്യും കണക്കും ഇല്ല.

ഒരു അവധി ദിവസത്തിന്റെ എല്ലാ ആലസ്യങ്ങളെയും വാരിപ്പുണരാൻ കൊതിപ്പിക്കുന്ന കാലാവസ്ഥ. പുക കറുപ്പിച്ച പഴയ ടേപ്പ്റെക്കോഡറിൽ നിന്ന് പതിഞ്ഞ ശബ്ദത്തിൽ റാഫി ദാ പാടുന്നുണ്ട് - "ക്യാ ഹുവാ... തേരാ വാദാ..." ആടിത്തിമിർക്കുന്ന മഴ ഒന്നൊതുങ്ങാൻ കാത്തു റാഫി ദായിൽ അലിഞ്ഞ് ഇളകുന്ന കാലുള്ള ബെഞ്ചിൽ ഇരുന്നു ചൂട് ഇഞ്ചി ചായ ഊതി കുടിക്കുമ്പോഴാണ് മെസ്സേജിന്റെ വരവറിയിച്ചുകൊണ്ടു ഫോൺ ഇരമ്പിയത്.

പരിചയമില്ലാത്ത നമ്പറിൽ നിന്നുള്ള ഒരു വാട്ട്സാപ്പ് മെസ്സേജ്.

'Did you forget me?'(നീ എന്നെ മറന്നുവോ?)

പേര് വെച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും ഇത് ഇസയുടെ മെസ്സേജ് ആണെന്ന് മനസ്സിലാക്കാൻ എനിക്ക് ഒരു നൊടിയിട പോലും വേണ്ടി വന്നില്ല.

ഇസ! ഇസബെല്ല... എന്റെ മനസ്സ് സന്തോഷം കൊണ്ടാർത്തു വിളിച്ചു... നിറയെ പൂത്തുലഞ്ഞു നിൽക്കുന്ന ആ മരുഭൂമിയുടെ ചിത്രം വേറെ ആരും പ്രൊഫൈൽ പിക്ചർ ആക്കില്ല! എനിക്കുറപ്പായിരുന്നു.

വിറയ്ക്കുന്ന കൈകളോടെ ഞാൻ ആ നമ്പർ ഡയൽ ചെയ്തു. മറുവശത്തു ഫോൺ അടിക്കുന്നത് എന്റെ ഹൃദയതാളത്തിലാണെന്നു തോന്നി.

'ഇപ്പോൾ കോൾ എടുക്കാൻ സാധിക്കില്ല. ദയവായി മെസ്സേജ് അയക്കൂ' ഫോൺ കട്ട് ചെയ്ത പുറകെ ഒരു മെസ്സേജ് വന്നു.

'ഇസാ... നീ എവിടെയാണ്?' അതിവേഗത്തിൽ തന്നെ ഞാൻ മറുപടി അയച്ചു.

'അപ്പോൾ എന്നെ മറന്നിട്ടില്ല! ഞാൻ ഇന്നലെ ബാംഗ്ലൂർ എത്തി. ഉച്ചയ്ക്ക് കാണാൻ സാധിക്കുമോ?'

'തീർച്ചയായും. ഞാൻ എവിടെ വരണം?'

'ഞാൻ പറയില്ല. നീ കണ്ടുപിടിക്കൂ...'

ഒന്നര വർഷത്തിന് ശേഷവും അവൾക്ക് ഒരു മാറ്റവും വന്നിട്ടില്ലെന്ന് മനസ്സ് പറഞ്ഞു.

ഗോപാലിന് ചായയുടെ കാശ് കൊടുത്തു പുറത്തേയ്ക്കിറങ്ങിയപ്പോൾ മഴയ്ക്ക് പ്രണയത്തിന്റെ ഭാവമായിരുന്നു. മുഖത്തു വീഴുന്ന ഓരോ മഴത്തുള്ളിയും ഇസയുടെ ചുംബനങ്ങൾ പോലെ... അവ വന്നു പതിക്കുന്നത് എന്റെ ആത്മാവിലാണെന്നു തോന്നി.

മുത്താത്തി യാത്രയ്ക്കു അവധി കൊടുത്തുകൊണ്ട് വന്ന വഴിയിലേയ്ക്ക് ബൈക്ക് തിരിക്കുമ്പോൾ എത്രയും വേഗം ഇസയുടെ അടുത്തെത്താൻ മനസ്സ് വെമ്പുന്നുണ്ടായിരുന്നു. പൊതുവെ മടക്കയാത്രകൾ പെട്ടെന്നവസാനിക്കാറുണ്ട്. കണ്ടു തീർന്ന കാഴ്ചകളുടെ പുതുമ ചോർന്ന തിരിച്ചു വരവുകളാണ് ഓരോ മടക്ക യാത്രയും. അത് കൊണ്ട് തന്നെ വിരസവും. ഇന്നത്തെ മടക്കയാത്ര ഒരിക്കലും മടുക്കാത്ത ഒരു കാലഘട്ടത്തിലേക്കുള്ള മടങ്ങി പോക്കാണ്. ഇസയുമൊത്തുള്ള കഴിഞ്ഞ കാല ജീവിതത്തിലേക്കുള്ള മടക്ക യാത്ര.

തുള്ളിക്കൊരു കുടം പെയ്യുന്ന മഴയും, നനഞ്ഞു തെന്നിത്തെറിച്ചു കിടക്കുന്ന കനക്പുര റോഡും, ഇടയ്ക്കിടെ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന വാരിക്കുഴികളും കടന്നു മുന്നോട്ടു കുതിക്കുമ്പോഴും എന്റെ മനസ്സ് പിന്നോട്ട് പോവുകയായിരുന്നു. ഇസയിലേക്ക്. അവളുമൊത്തു ജീവിച്ച രണ്ടു വർഷത്തെ ഓർമ്മകളിലേക്ക്.

കടും പച്ച ജനാലകളും, ചുവന്ന ചുവരുകളും, ഉള്ളു നിറയെ പുസ്തകങ്ങളുടെ ഗന്ധവും ഉള്ള ബാംഗ്ലൂർ കബ്ബൺ പാർക്കിലെ സ്റ്റേറ്റ് സെൻട്രൽ ലൈബ്രറിയിൽ വെച്ചാണ് ഞാൻ ആദ്യമായി നീല കണ്ണുകളും, കറുത്ത കോലൻ മുടിയും, നുണക്കുഴികളുമുള്ള ഗവേഷണ വിദ്യാർത്ഥിയായ ഇസബെല്ലയെ കാണുന്നത്.

'എന്താണ് നിന്റെ പേരിന്റെ അർഥം?' ഒരിക്കൽ സുല(*ഒരു ഇന്ത്യൻ വൈൻ) നുണഞ്ഞു ഇരുന്ന ഒരു സായാഹ്നത്തിൽ ഞാൻ അവളോട് ചോദിച്ചു.

'ദൈവത്തിന്റെ വാഗ്ദാനം' എന്റെ വിരലുകൾക്കിടയിലേക്കു അവളുടെ വിരലുകൾ കൊരുത്തു കൊണ്ട് അവൾ പറഞ്ഞു.

'ഞാൻ നിന്നെ ഇസ എന്ന് വിളിച്ചോട്ടെ?'

'ഇസ! എന്നെ മറ്റാരും ഇതുവരെ അങ്ങിനെ വിളിച്ചിട്ടില്ല. എല്ലാവർക്കും ഞാൻ ബെല്ലയാണ്...'

ഒരു പുഞ്ചിരിയോടെ അത് പറയുമ്പോൾ അവളുടെ നുണക്കുഴികൾ കൂടുതൽ ചുവന്നിരുന്നു. അവയിൽ ലജ്ജയുടെ അലകൾ ഓളം തല്ലുന്നുണ്ടെന്നു തോന്നി. അവൾ മൃദുലമായി എന്റെ കൈ പിടിച്ചമർത്തി. അവൾ ആദ്യമായി സാരി ഉടുത്ത ദിവസം ആയിരുന്നു അത്. വെളുത്ത പൂക്കൾ ഉള്ള ചുവന്ന സാരി അവളെ കൂടുതൽ സുന്ദരിയാക്കി. ചെറിയ ചുവന്ന പൊട്ട് അവൾക്കു നന്നായി ചേരുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അവളുടെ കാതിലെ ജിമിക്കി താളത്തിൽ പതിയെ ആടി.

എന്റെ ബൈക്കിന്റെ പുറകിൽ കയറി അവളുടെ പി ജിയിലേക്കു പോകുമ്പോൾ അവൾ എന്നോട് കൂടുതൽ ചേർന്നിരുന്നു. കാറ്റിൽ അവളുടെ നീളൻ മുടിയിഴകൾ എന്നെ തഴുകുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അന്നാണ് അവൾ ആദ്യമായി എന്നെ ചുംബിച്ചത്.

ലാറ്റിൻ അമേരിക്കൻ എഴുത്തുകാരിൽ ഗബ്രിയേൽ ഗാർഷ്യ മാർക്കസിനെയും പാബ്ലോ നെരൂദയെയും മാത്രം പരിചയമുള്ള എന്നെ അവൾ മറ്റു സ്പാനിഷ് എഴുത്തുകാരിലേയ്ക്ക് ക്ഷണിച്ചു.

ഇസബെൽ അലാൻഡയുടെ 'The House of the Spirits'(ആത്മാക്കളുടെ വീട്) എനിക്ക് മാജിക്കൽ റിയലിസത്തിന്റെ പുതിയ ഒരനുഭവമായിരുന്നു.

'അവരോടുള്ള കടുത്ത ആരാധന കൊണ്ടാണ് അമ്മ എനിക്ക് ഇസബെല്ല എന്ന് പേരിട്ടത്' അവൾ വെളിപ്പെടുത്തി.

എന്നിലൂടെ ഇസ മലയാളം സാഹിത്യത്തിലെ മികച്ച കൃതികളുടെ ഇംഗ്ലീഷ് പരിഭാഷകളെ പരിചയപ്പെട്ടു. മാധവിക്കുട്ടിയും, ഓ വി വിജയനും അവൾക്ക് പ്രിയപ്പെട്ട എഴുത്തുകാരായി.

'എനിക്ക് ഒരു മകൾ ഉണ്ടായാൽ ഞാൻ അവൾക്ക് ആമി എന്ന് പേരിടും' മാധവിക്കുട്ടിയുടെ 'എന്റെ കഥ' വായിച്ച ശേഷം അവൾ പറഞ്ഞു.

അപ്പുക്കിളിയും അള്ളാപ്പിച്ച മൊല്ലാക്കയും പത്മയും മൈമുനയുമൊക്കെച്ചേർന്ന രവിയുടെ ലോകം അവളെ അത്ഭുതപ്പെടുത്തി.

'ഇതൊരു ലോക ക്ലാസ്സിക് ആണ്. എന്നെങ്കിലുമൊരിക്കൽ ഇത് സ്പാനിഷിലേക്കു വിവർത്തനം ചെയ്യണം' ഖസാക്കിന്റെ ഇതിഹാസം വായിച്ച ശേഷം അവൾ ആഗ്രഹം പ്രകടിപ്പിച്ചു.

'സ്പാനിഷിന്റെ മുപ്പതും ഇംഗ്ലീഷിന്റെ ഇരുപത്താറും അക്ഷരങ്ങളും കൂട്ടിയാലേ മലയാള ഭാഷയോളം എത്തൂ...' മലയാളത്തിന് അൻപത്താറു അക്ഷരങ്ങളുണ്ടെന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ അവൾ കളി പറഞ്ഞു.

കവിതകളും വൈനും ഞങ്ങളുടെ കൂടിക്കാഴ്ചകൾക്കു കൂടുതൽ മിഴിവേകി. കബ്ബൺ പാർക്കിലെ പൂക്കൾ പരവതാനി വിരിച്ച നടവഴികളിലൂടെ തോളുരുമ്മി നടക്കുമ്പോൾ അവൾ ചിലിയൻ സാഹിത്യത്തെക്കുറിച്ചും പാബ്ലോ നെരൂദയെക്കുറിച്ചും വാചാലയായി.

'നിനക്ക് ഏറ്റവും ഇഷ്ടപ്പെട്ട നെരൂദയുടെ വരികൾ ഏതാണ്?' ഒരിക്കൽ അവൾ എന്നോട് ചോദിച്ചു.

'Tonight I can write the saddest lines.

To think that I do not have her. To feel that I have lost her.

To hear the immense night, still more immense without her.

And the verse falls to the soul like dew to the pasture.'

'എത്ര തീവ്രമായാണ് വിരഹത്തെ അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത് അല്ലെ?' പെട്ടെന്ന് മനസ്സിലേക്ക് ഓടിയെത്തിയ വരികൾ ചൊല്ലിയ ശേഷം ഞാൻ ചോദിച്ചു.

'അത് നെരൂദയുടെ ആദ്യ കാല കവിതകളിൽ ഒന്നാണ്. എല്ലാവരുടെയും പ്രിയപ്പെട്ടത്. എന്റെ പ്രിയപ്പെട്ടത് മറ്റൊന്നാണ്'

'If suddenly you forget me

Do not look for me

For I shall already have forgotten you'

അത് പറയുമ്പോൾ അവളുടെ കണ്ണുകളിൽ കുസൃതി വിരിഞ്ഞു നിന്നിരുന്നു.

'ആ കവിത അവസാനിക്കുന്നത് എങ്ങിനെയാണെന്നറിയാമോ?' എന്റെ തോളിലേക്ക് ചാഞ്ഞു കൊണ്ട് അവൾ ചോദിച്ചു.

'My love feeds on your love, beloved

And as long as you live, it will be in your arms without leaving mine'

അവൾ ചിരിച്ചു. ആ കരിനീല കണ്ണുകൾ കൂടുതൽ ആഴമുള്ളതായി എനിക്ക് തോന്നി. ഒരു കുളിർകാറ്റ് ഞങ്ങളെ തഴുകി കടന്നു പോയി. എന്റെ കൈകൾ അവളെ എന്നോട് കൂടുതൽ ചേർത്തു പിടിച്ചു.

'നാളെ പുലർച്ചെ എന്നെ നന്ദി ഹിൽസ് വരെ കൊണ്ടുപോകാമോ?' അന്നത്തെ മടക്കയാത്രയിൽ എന്റെ തോളിൽ തലചായ്ച്ചു ചേർന്നിരുന്നുകൊണ്ട് അവൾ ചോദിച്ചു.

നന്ദി ഹിൽസിലെ കോട പുതഞ്ഞ നടപ്പാതയിലൂടെ നടക്കുമ്പോൾ അവൾക്കു കുളിരുന്നുണ്ടെന്നു തോന്നി.

ടിപ്പു സുൽത്താൻ തന്റെ തടവുകാരെ തള്ളി ഇട്ടു കൊന്നിരുന്ന മുനമ്പിൽ(*ടിപ്പൂസ് ഡ്രോപ്പ്) എത്തിയപ്പോൾ അവൾ അവരെ ഓർത്തു വിലപിച്ചു... നനുത്ത മഞ്ഞിന്റെ മറയിലൂടെ അടിവാരത്തെ ഗ്രാമം ഞങ്ങൾക്കു മുന്നിൽ പരന്നു കിടന്നു. പരേതരുടെ ചോര വീണു ചുവന്ന മണ്ണുള്ള ഭൂമിയിൽ അങ്ങിങ്ങായി കൃഷിയുടെ പച്ച തുരുത്തുകൾ പൊടിച്ചു നിന്നു. താഴ്വാരത്തു നിന്നുയർന്നു പൊങ്ങിയ കാറ്റിൽ വൃക്ഷത്തലപ്പുകൾ ഇളകിയാടി. ഇലകളുടെ മർമ്മരം മരിച്ചു പോയ തടവുകാരുടെ നിലവിളികളാണെന്നു അവൾ വിശ്വസിച്ചു. അപ്പോൾ അവളെ വിറയ്ക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അവൾ എന്നിലേക്ക് കൂടുതൽ പറ്റിച്ചേർന്നു. ഞാൻ എന്റെ കൈകൾ കൊണ്ടവളെ പുതപ്പിച്ചു.

'ഇതെന്താണ്?' ഇളകുന്ന കൽപടവുകളിലൂടെ താഴേക്കിറങ്ങിയപ്പോൾ കണ്ട നെയ്യിൽ പുതഞ്ഞ നന്ദിയുടെ വലിയ വിഗ്രഹത്തെ നോക്കി അവൾ ചോദിച്ചു.

'നന്ദി. പുരാണങ്ങളിൽ ശിവന്റെ വാഹനം. ഭൂതഗണങ്ങളുടെ നേതാവും, കൈലാസത്തിന്റെ കാവൽക്കാരനും നന്ദിയാണ്.'

'ദൈവങ്ങൾക്കെന്തിനാണ് കാവൽ?'

അവളുടെ ചോദ്യത്തിന് എനിക്കുത്തരമില്ലായിരുന്നു.

'അവരെ ശല്യപ്പെടുത്താതിരിക്കൂ...' അവിടവിടെയായി ഒറ്റ തിരിഞ്ഞ മറവുകളിൽ കണ്ട കമിതാക്കളെ ഞാൻ നോക്കിയപ്പോഴൊക്കെ അവൾ എന്റെ കയ്യിൽ മൃദുവായി നുള്ളി.

'ഇത് കല്ലിൽ തീർത്ത കവിതയാണ്.' നന്ദി ഹിൽസിന്റെ താഴ്‌വാരത്തുള്ള ആയിരം വർഷത്തിൽ കൂടുതൽ പഴക്കം ഉള്ള ഭോഗനന്ദീശ്വര ക്ഷേത്രം അവളിൽ ആശ്ചര്യമുണർത്തി.

ഞാൻ അപ്പോൾ അവളോട് ഹംപിയെക്കുറിച്ചും ഖജുരാഹോയെക്കുറിച്ചും അജന്ത-എല്ലോറയെക്കുറിച്ചും പറഞ്ഞു.

'ഒരിക്കൽ നമുക്കൊരുമിച്ചു എല്ലായിടത്തും പോകണം' അവൾ ആവശ്യപ്പെട്ടു.

തിരിച്ചു പോരുമ്പോൾ കണ്ട മുന്തിരിത്തോപ്പുകൾ അവളിൽ സ്വദേശമായ വാൽപരൈസോയിലെ മുന്തിരിത്തോപ്പുകളുടെ ഓർമ്മകളുണർത്തി.

'നിനക്കറിയാമോ നെരൂദയുടെ വാൽപരൈസോയിലെ വീട് എന്റെ വീടിനടുത്താണ്. മൂന്നു തെരുവുകൾക്കപ്പുറം.' നിറഞ്ഞു തൂങ്ങിക്കിടന്ന മുന്തിരിക്കുലകളുടെ ചിത്രങ്ങൾ എടുക്കുന്നതിനിടെ അവൾ അഭിമാനത്തോടെ പറഞ്ഞു.

'ഈ നഗരം ഇന്നും ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ! പഴയതു പോലെ!' മണ്മറഞ്ഞു പോയ കഴിഞ്ഞ കാല പ്രൗഢിയുടെ നിഴൽ പോലുമില്ലാത്ത ഹംപിയിലെ തകർന്ന അവശേഷിപ്പുകൾ നോക്കി അവൾ നെടുവീർപ്പിട്ടു.

'ഇന്നത്തെ നഗരങ്ങളും ഇത് പോലെ ഒരിക്കൽ നശിക്കും. അല്ലെ?' ഒരു കാലത്തു വിദേശങ്ങളിൽ നിന്ന് പോലും വജ്രങ്ങളും രത്നങ്ങളും വാങ്ങാൻ ആളുകൾ വന്നിരുന്ന വിജയനഗര സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ കച്ചവടത്തെരുവുകളിലെ തകർന്നു വീണ കൽത്തൂണുകളിലൊന്നിൽ ഇരുന്നു കൊണ്ട് അവൾ ചോദിച്ചു.

'എല്ലാം നശിക്കും. സമ്പത്തിന്റെ അനന്തര ഫലമാണ് നാശം'. അവൾ തന്നെ ഉത്തരം പറഞ്ഞു. അവൾക്കപ്പോൾ ഒരു തത്വ ജ്ഞാനിയുടെ ഭാവമായിരുന്നു.

'ഇസാ... നീ എന്നെ വിവാഹം കഴിക്കുമോ?' ഒരു വൈകുന്നേരം വൻവൃക്ഷങ്ങൾ തണൽ വിരിച്ച മുത്താത്തിയിലെ കാട്ടിലൂടെ നടക്കുമ്പോഴാണ് ഞാൻ അവളോടത് ചോദിച്ചത്.

അവൾ ആ ചോദ്യം പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നില്ലെന്നു തോന്നി.

'ഒരു മോതിരത്തിനു വേണ്ടി എന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യം പണയം വെയ്ക്കാൻ ഞാൻ ഒരുക്കമല്ല!' തെല്ലു നേരത്തെ മൗനത്തിനു ശേഷം അവൾ എന്റെ കണ്ണുകളിലേക്കു നോക്കി പറഞ്ഞു.

ഞങ്ങൾക്കിടയിൽ നിശബ്ദത തളം കെട്ടി നിന്നു. അകലെയെവിടെയോ കൂടു തേടി പറവകൾ ചിറകടിച്ചുയർന്നു...

'പരസ്പരം സ്നേഹിക്കുന്ന രണ്ടു പേർക്ക് ഒന്നിച്ചു ജീവിക്കാൻ അങ്ങിനെ ഒരു കെട്ടുപാട് ആവശ്യമുണ്ടോ?' അത് ചോദിക്കുമ്പോൾ അവളുടെ ചുണ്ടുകളിൽ കുസൃതി നിറഞ്ഞ ഒരു പുഞ്ചിരി തങ്ങി നിന്നു.

ഇലകൾക്കിടയിലൂടെ വീഴുന്ന സായാഹ്നസൂര്യന്റെ കിരണങ്ങൾ അവളുടെ മുഖത്തിന് കൂടുതൽ അരുണിമ പകർന്നു. അവൾ കൂടുതൽ മനോഹരി ആയതായി എനിക്കു തോന്നി. ഞാൻ ആ കൂമ്പിയ കണ്ണുകളിൽ ചുണ്ടു ചേർത്തു. മെല്ലെ എന്നിലേക്കമർന്ന് അവളെന്നെ വാരിപ്പുണർന്നു. ഞങ്ങൾക്കരികിലൂടെ കാവേരി നദി നിറഞ്ഞൊഴുകി.

പിറ്റേന്ന് മുതൽ എച് എസ്സ് ആർ ലേ-ഔട്ടിലെ എന്റെ ഫ്ലാറ്റ് അവളുടേത് കൂടി ആയി മാറി.

'നിനക്കേറ്റവും പ്രിയപ്പെട്ട ഗന്ധം ഏതാണ്' അവളുടെ മടിയിൽ തലവയ്ച്ചു കിടന്നപ്പോൾ ഒരിക്കൽ ഞാൻ ചോദിച്ചു.

'പുതുമണ്ണിൻന്റേത്. നിന്റേതോ?' എന്റെ കണ്ണുകളിലേയ്ക്ക് നോക്കി തലമുടിയിഴകളെ തഴുകിക്കൊണ്ട് അവൾ മറുചോദ്യമെറിഞ്ഞു.

'നിന്റെ വിയർപ്പിന്റേത്.' മുന്നിലേക്ക് വീണു കിടന്ന അവളുടെ മുടിയിഴകളിൽ മുഖം ഒളിപ്പിച്ചുള്ള എന്റെ മറുപടി അവളിൽ ലജ്ജയുടെ പൂത്തിരികൾ കത്തിക്കുന്നത് ഞാൻ കണ്ടു. ഇസ ലജ്ജിച്ചു ഞാൻ ആദ്യം കാണുകയായിരുന്നു. ഞാൻ അവളുടെ അണിവയറിൽ മെല്ലെ ചുംബിച്ചു. അവൾ കുറുകിക്കൊണ്ടു എന്നിലേക്കമർന്നു.

നീലക്കുറിഞ്ഞി പൂത്തതറിഞ്ഞപ്പോൾ മുതൽ മൂന്നാറിൽ പോകണമെന്നവൾ വാശി പിടിച്ചു.

ഇളം വയലറ്റ് നിറത്തിൽ നിറഞ്ഞു പൂത്തുലഞ്ഞു നിൽക്കുന്ന കുന്നുകളും താഴ്‌വരയും അവളിൽ ഗൃഹാതുരതയുണർത്തി.

'ചിലിയിൽ ഇതുപോലെ ഒരിടമുണ്ട്.' പൂക്കളിലൂടെ കൈ ഓടിച്ചു കൊണ്ട് അവൾ പറഞ്ഞു.

'എവിടെ?'

'അറ്റക്കാമ മരുഭൂമി. വർഷങ്ങൾ കൂടുമ്പോൾ പെയ്യുന്ന മഴയ്ക്ക് ശേഷം അവിടമാകെ പൂക്കൾ വിരിയും. ഇതു പോലെ... വയലറ്റ് നിറത്തിൽ.' ഒരു നിമിഷാർദത്തിൽ അവൾ ചിലിയിൽ എത്തിയത് പോലെ...

ടോപ്പ് സ്റ്റേഷനിലെ ടെന്റിനു മുന്നിൽ കൂട്ടിയ നെരിപ്പോടിനരുകിലിരുന്ന് ഞങ്ങൾ നിലാവിൽ കുളിച്ചു നിന്ന താഴ്‌വരയുടെ ഭംഗി ആസ്വദിച്ചു. ഞങ്ങളെ ഞങ്ങളുടേതായ ലോകത്തു തനിച്ചാക്കിക്കൊണ്ട് ചന്ദ്രൻ മേഘങ്ങൾക്കിടയിലൊളിച്ചു. ഞങ്ങളൊന്നായ ശേഷമുള്ള ആദ്യ യാത്രയായിരുന്നു അത്. ഞങ്ങളുടെ മധുവിധു.

അന്ന് എന്റെ കയ്യിൽ മുഖം ചേർത്തുറങ്ങുമ്പോൾ അവൾക്ക് ഒരു കുഞ്ഞിന്റെ നൈർമല്യമായിരുന്നു. ടെന്റിനുള്ളിലേക്കരിച്ചിറങ്ങുന്ന നേർത്ത തണുപ്പിൽ അവൾ സ്ലീപ്പിങ് ബാഗിലേക്കു പതിയെ ചുരുണ്ടു. പുറത്തേ നെരിപ്പോടിൽ വിറകുകൾ അപ്പോഴും ചെറുതായി ജ്വലിച്ചിരുന്നു.

'ദൈവത്തിന്റെ സ്വന്തം നാട്! ആരാണീ പേരിട്ടത്?' ആലപ്പുഴയിലെ ഒരു ഹൌസ് ബോട്ടിൽ കായലിലെ ഓളങ്ങളിൽ കണ്ണ് നട്ടു എന്നോട് ചേർന്നിരിക്കുമ്പോൾ അവൾ കൗതുകത്തോടെ ചോദിച്ചു.

'അറിയില്ല!' ഞാൻ ചുമലുകൾ കൂച്ചി.

'മനസ്സിൽ കവിതയുള്ള ആരോ ആവണം. ഈ പ്രകൃതി ആരുടെ ഉള്ളിലും പ്രണയം നിറയ്ക്കും. അവരെ കവികളാക്കും.' അവൾ സ്നേഹാർദ്രയായി. എന്റെ നെഞ്ചിൽ അവളുടെ വിരലുകൾ കോറിയിട്ട കവിതകൾ കണ്ടു നാണിച്ചിട്ടെന്നവണ്ണം ഒരു നീർക്കാക്ക കായലിലേയ്ക്കൂളിയിട്ടു...

ഫോർട്ട് കൊച്ചിയിലെ ആർട്ട് ഗാലറികളിലൊന്നിൽ നിൽക്കുമ്പോൾ അവൾ വാൽപരൈസോയിലെ ഗ്രാഫിറ്റിയെക്കുറിച്ചു വാ തോരാതെ സംസാരിച്ചു.

എനിക്കായി അവൾ ചിലിയൻ വിഭവങ്ങൾ പാകം ചെയ്തു. ഞാൻ അവൾക്കു വേണ്ടി ഇന്ത്യൻ വിഭവങ്ങളും. കുടംപുളിയിട്ട മീൻകറി അവൾക്കേറെ പ്രിയപ്പെട്ടതായിരുന്നു.

ഞങ്ങളൊന്നിച്ചു സ്പാനിഷ് ലീഗ് ഫുട്ബോൾ കാണാൻ ഉറക്കമിളച്ചു. എൽ-ക്ലാസ്സിക്കോയിൽ ബാർസിലോണ ജയിച്ചപ്പോൾ അവൾ സന്തോഷം കൊണ്ടാർത്തു വിളിച്ചു.

എന്നോടൊപ്പമിരുന്ന് അവൾ മലയാളം സിനിമകൾ കണ്ടു. മമ്മൂട്ടിയും മോഹൻലാലും അവൾക്കും മമ്മുക്കയും ലാലേട്ടനും ആയി.

ഞങ്ങളുടെ ഫ്ലാറ്റിന്റെ ബാൽക്കണിയിലേക്കു ചാഞ്ഞു നിന്നിരുന്ന മരക്കൊമ്പിലൂടെ വല്ലപ്പോഴും വന്നെത്തിയിരുന്ന അതിഥിയായ നീണ്ട വാലുള്ള അണ്ണാറക്കണ്ണനെ അവൾ 'രവി' എന്ന് വിളിച്ചു. അവനായി അവൾ വെള്ളവും പഴങ്ങളും കരുതി വെച്ചു.

പക്ഷികളെയും മൃഗങ്ങളെയും കൂട്ടിൽ ഇട്ടു വളർത്തുന്നതിനോട് അവൾക്കു എതിർപ്പായിരുന്നു.

'സ്നേഹത്തിന്റെ തടവുകാർ' എന്നായിരുന്നു അവൾ വളർത്തു മൃഗങ്ങളെ വിശേഷിപ്പിച്ചിരുന്നത്. നമ്മുടെ സ്വാർത്ഥതയ്ക്ക് വേണ്ടി വിശാലമായ ഈ പ്രപഞ്ചമാണ് നാം അവർക്കു നിഷേധിക്കുന്നതെന്നായിരുന്നു അവളുടെ പക്ഷം.

'സ്വന്തമാക്കലല്ല. സ്വതന്ത്രമാക്കലാണ് യഥാർത്ഥ സ്നേഹം. സത്യസന്ധമായ സ്നേഹം നമ്മളിലേക്ക് എന്നാണെങ്കിലും തിരിച്ചെത്തും. ഖസാക്കിന്റെ ഇതിഹാസത്തിൽ പത്മ രവിയ്ക്കായി തിരിച്ചു വന്നത് പോലെ.' ഇടക്കെപ്പോഴോ രവിയെ കാണാതായപ്പോൾ അവൻ തിരിച്ചു വരും എന്നവൾ ഉറച്ചു വിശ്വസിച്ചു. പത്മയെ പോലെ അവൾ അവനു വേണ്ടി കാത്തിരുന്നു.

കൃത്യമായ പദ്ധതികൾ ഇല്ലാത്ത യാത്രകൾ ഇസയ്ക്കു ഒരു ഹരം തന്നെ ആയിരുന്നു. ജീവിതത്തിലെ മറക്കാനാവാത്ത നിമിഷങ്ങൾ സമ്മാനിക്കുന്നതും അനുഭവങ്ങൾ പകർന്നു തരുന്നതും ഇത്തരം യാത്രകളാണെന്നു അവൾ വിശ്വസിച്ചു.

അധികം മുന്നൊരുക്കങ്ങൾ ഇല്ലാതെ. ഞങ്ങളെ അറിയാത്ത... ഞങ്ങൾക്കറിയാത്ത ആളുകൾക്കിടയിൽ തിരക്കിൽ അലിഞ്ഞും തിരക്കിൽ നിന്നകന്നും ഞങ്ങൾ യാത്രകൾ ചെയ്തു... ഇനിയൊരിക്കലും ജീവിതത്തിൽ കണ്ടു മുട്ടും എന്നുറപ്പില്ലാത്ത ആളുകളോട് ഇടപഴകി. ചിലപ്പോൾ പ്രകൃതിയിൽ അലിഞ്ഞു, പ്രകൃതിയെ അറിഞ്ഞു...

പിണക്കങ്ങളില്ലാതെ രണ്ട് വർഷങ്ങൾ കടന്നു പോയത് രണ്ട് നിമിഷങ്ങൾ പോലെയാണെന്ന് തോന്നി. കാറ്റിൽ പുസ്തകത്താളുകൾ മറിയുന്നത് പോലെ. നമ്മൾ ഏറെ ആസ്വദിക്കുന്ന നിമിഷങ്ങൾ തീരുന്നതു നമ്മളറിയാറില്ലല്ലോ.

'ഇസാ... നിന്നിൽ നിന്നകന്നിരിക്കാൻ എനിയ്ക്കാവും എന്നു തോന്നുന്നില്ല'. അവളുടെ വിസയുടെ കാലാവധി കഴിയാറായ ദിവസങ്ങളിലെപ്പോഴോ ഞാൻ പറഞ്ഞു.

'യഥാർത്ഥ സ്നേഹം മൂന്നു പരീക്ഷകൾ വിജയിക്കണമെന്നാണ്. സമയത്തിന്റെ, ദൂരത്തിന്റെ, അഭാവത്തിന്റെ... അടുപ്പം ദൂരത്തിലല്ല. മനസ്സിലാണ്. അകൽച്ചയും. ബന്ധങ്ങൾക്ക് അകലം ഇല്ല!' സന്തോഷം നടിച്ചുകൊണ്ടവൾ പറഞ്ഞു.

'ഞാൻ തിരിച്ചു വരും വരെ തമ്മിൽ സംസാരിക്കില്ലെന്ന് എനിക്ക് വാക്ക് തരണം'. അവൾ ആവശ്യപ്പെട്ടു.

'പത്മയെ പോലെ മടങ്ങി വരുമെന്ന് നീയും...'

'എന്നെ ഈ നഗരം ഒന്നു ചുറ്റിക്കാണിക്കാമോ?' ചിലിയിലേയ്ക്ക് മടങ്ങുന്നതിന് തലേന്ന് രാത്രി അവൾ ചോദിച്ചു.

ഉറങ്ങുന്ന ബാംഗ്ലൂർ നഗരത്തിന്റെ ഞരമ്പുകളിലൂടെ ഞങ്ങളൊന്നിച്ചു ലക്ഷ്യമില്ലാതെ ബൈക്കോടിച്ചു. കാറ്റേറ്റ് കുളിർന്നപ്പോൾ അവൾ എന്നെ ഇറുകെ കെട്ടിപ്പുണർന്നു.

യാത്രയാക്കാൻ എയർപോർട്ടിലേക്ക് കൂടെ ചെല്ലാൻ അവൾ എന്നെ അനുവദിച്ചില്ല. അകന്നു പോകുന്ന ഇസയെ കാണാനുള്ള കരുത്ത് എനിക്കും ഇല്ലായിരുന്നു.

പിന്നീടുള്ള ദിവസങ്ങളിൽ നെരൂദയുടെ വരികൾ എന്റെ മനസ്സിൽ ആർത്തിരമ്പി.

'Tonight I can write the saddest lines...'

ഇസയുടെ ഓർമ്മകൾ തുളുമ്പുന്ന ഞങ്ങളുടെ ഫ്ലാറ്റിൽ ഏകാന്തത എനിക്ക് കൂട്ടായി. വന്യമായ നിശബ്ദത എന്നെ അസ്വസ്ഥപ്പെടുത്തി. വിഷാദത്തിന്റെ ലോകത്ത് നിന്നു രക്ഷപ്പെടാനായി ഞാൻ അക്ഷരങ്ങളുടെ ലോകത്തെയ്ക്ക് ഓടിയൊളിച്ചു. ഇസയുടെ ഗന്ധം നഷ്ടമാവാതിരിക്കാൻ ഞാൻ അവളുടെ പുതപ്പ് കഴുകാതെ കാത്തു വെച്ചു. വല്ലപ്പോഴുമുള്ള എന്റെ യാത്രകൾ ഇസയുടെ ഓർമ്മകളുണർത്തുന്ന മുത്താത്തിയിലേക്ക് മാത്രമായൊതുങ്ങി. കാവേരി നദിയുടെ ഓളങ്ങൾ എന്നെ തഴുകിയാശ്വസിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിച്ചപ്പോഴൊക്കെ എന്റെ ഉള്ളിലെ തേങ്ങലുകൾ അവയുടെ താളത്തിലുലഞ്ഞു...

ഓർമ്മകൾക്ക് വിരാമമിട്ടുകൊണ്ട് എന്റെ ബൈക്ക് കബ്ബൺ പാർക്കിന്റെ പാർക്കിങ് ലോട്ടിൽ ചെന്നു നിന്നു. അവിടെ നിന്ന് ലൈബ്രറിയിലേക്കുള്ള ദൂരം ഇരട്ടി ആയതായി എനിക്ക് തോന്നി. കാലുകൾക്ക് ഭാരമേറിയത് പോലെ... എന്റെ ഹൃദയമിടിപ്പിന് വേഗതയേറി.

പടിക്കെട്ടുകൾക്കരുകിൽ കാത്തുനിന്ന ഇസയിലേക്കു ഞാൻ ഓടിയാർത്തു. അവളുടെ കയ്യിലിരുന്ന് നീല കണ്ണുകളും കുഞ്ഞരി പല്ലുകളുമുള്ള ഒരു കുസൃതിക്കുടുക്ക എന്നെ നോക്കി ചിരിച്ചുകൊണ്ട് കൈകൾ വിടർത്തി.

'ആമി!' അത് പറയുമ്പോൾ ഇസയുടെ കണ്ണുകൾ സജലങ്ങളായിരുന്നു.

ഇസയും ആമിയും ഒരു കുളിർ മഴയായി എന്നിൽ പെയ്തിറങ്ങി എന്റെ കാഴ്ചയെ മറച്ചു. പെയ്തു തോർന്ന മഴയിൽ പുതുമണ്ണിൻറെ ഗന്ധം ഉദിച്ചുയരുമ്പോൾ മരുഭൂമിയിൽ പൂക്കൾ വിരിയുകയായിരുന്നു...